

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Józef

Nazwisko: Brzozowski

Miejsce urodzenia: Brzozowo-Korabie pow. Wysokie Maz.

Data urodzenia: 07-04-1921

Imię ojca: Edmund

Imię matki: Waleria

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Józef Brzozowski (ur. w kwietniu 1921 r.), w latach 1942-44 żołnierz AK pseud. "Junak" ("przydzielony do komórki likwidacyjnej" Kierownictwa Dywersji), jesienią 1944 aresztowany przez sowieckie NKWD i wywieziony do ZSRS, od wiosny 1946 do sierpnia 1952 był żołnierzem zbrojnego antykomunistycznego podziemia, w tym konspiracyjnej grupy Narodowych Sił Zbrojnych (w latach 1946-1947) i zbrojnego oddziału pod dowództwem Kazimierza Kamieńskiego "Huzara" (od lata 1949) na terenach powiatów: Wysokie Maz., Sokółów Podlaski i Siemiatycze. Nosił pseudonimy "Hanka" i "Zbir". Józef Brzozowski figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych oraz w kartotekach i sprawozdaniach WUBP w Warszawie, WUBP w Białymstoku, PUBP Wysokie Maz. i innych jednostek UB z lat 1947-1953. Zapisano w nich między innymi, iż Józef Brzozowski pseud. "Hanka" i "Zbir" to "dowódca bandy terrorystyczno-rabunkowej w roku 1948", a od roku 1949 "członek bandy >Huzara<". Zanotowano, iż Józef Brzozowski został "zlikwidowany w czasie akcji i na skutek wymiany strzałów w dniu 10 VIII 1952 r. na terenie wsi Wykno Nowe w powiecie Wysokie Maz." (spalony w stodole w czasie jego samotnej walki zbrojnej z obławą oddziału KBW i funkcjonariuszy UB z PUBP Wysokie Maz. przeprowadzonej na ww. partyzanta po otrzymaniu doniesienia tajnego informatora UB pseud. "Czapka" o miejscu jego pobytu).

Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.

Józef Brzozowski pseud. "Hanka" występuje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami niepodległościowego podziemia w obszernych aktach operacyjnych PUBP Wysokie Maz., WUBP w Warszawie, WUBP w Białymstoku i MBP z lat 1947-1953 zatytułowanych "Banda >Huzara<". Akta te dot. operacji i działań UB prowadzonych w latach 1947-1952 przeciwko kpt. Kazimierzowi Kamięńskiemu pseud. "Huzar" oraz jego podkomendnym i współpracownikom - walczącym zbrojnie z komunistyczną władzą i działającym na terenach powiatów: Wysokie Maz., Sokołów Podlaski i Siemiatycze. Akta te zawierają m.in. służbowe notatki, meldunki, sprawozdania i raporty różnych jednostek UB i MO, plany "operacyjnych przedsięwzięć" i zasadzek na partyzantów, wykazy kilkuset "osób przechodzących w rozpracowaniu" i inne wykazy oraz liczne doniesienia kilkunastu tajnych informatorów i tajnych agentów UB.

IPN Bi 012/1230 t. 1-4 (4066/II), IPN Bi 012/1231 t. 1-4 (4066/II), IPN Bi 012/1232 t. 1-2 (4066/II).

Józef Brzozowski pseud. "Hanka" występuje wraz z 218 innymi żołnierzami i współpracownikami niepodległościowego podziemia w tomie 13 obszernych akt śledczych WUBP w Warszawie, WUBP w Białymstoku i MBP z lat 1948-1953 zatytułowanym "Raporty, plany, meldunki". Akta te dot. śledztwa UB "w sprawie przynależności do nielegalnej organizacji zbrojnej" - prowadzonego przeciwko kpt. Kazimierzowi Kamięńskiemu pseud. "Huzar" oraz przeciwko jego podkomendnym i współpracownikom, oskarżonym i skazanym przez komunistyczny sąd wojskowy w roku 1953. Teczka tych akt zawiera materiały dot. przebiegu śledztwa - m.in. raporty i służbowe notatki UB, telefonogramy, meldunki, plany operacyjne i śledcze.

IPN BU 0330/189 t. 13 (4868/III/13).

Józef Brzozowski pseud. "Hanka" figuruje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami niepodległościowego podziemia w aktach Wyd. "C" KW MO w Białymstoku z lat 1974-1977 zatytułowanych "Kwestionariusze osobowe do Charakterystyki nr 1". W kwestionariuszu dot. Józefa Brzozowskiego (w tomie 2) zapisano, iż ww. to "członek AK od 1942 r., wywieziony do ZSRR, skąd powrócił do miejsca zamieszkania we wsi Brzozowo-Korabie w 1946 r. Od 1946 r. członek bandy terrorystyczno-rabunkowej (...) zlikwidowanej [przez UB] w 1948 r. (...) W 1948 r. zorganizował własną bandę terrorystyczno-rabunkową, [w 1949 r.] został członkiem bandy >Młota< [tj. kpt. Władysława Łukasiuka pseud. „Młot”, dowódcy 6. Brygady Wileńskiej], a wiosną 1950 wstąpił do bandy >Huzara< (...). W dn. 10.08.1952 r. na podstawie doniesienia agenta >Czapka< (...) został on okrążony w stodole pomocnika bandy Kuleszy Stanisława we wsi Wykno Nowe pow. Wysokie Maz. W czasie akcji podpalił stodołę i popełnił samobójstwo, w wyniku czego jego zwłoki spaliły się".

IPN Bi 019/1 t. 2 (1/1).

Józef Brzozowski pseud. "Hanka" figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami niepodległościowego podziemia w aktach Wydz. "C" KW MO w Białymstoku z lat 1986-1989 zatytułowanych "Kwestionariusze osobowe do Charakterystyki nr 91". Ta "charakterystyka" dot. struktur i oddziałów Armii Krajowej/ Armii Krajowej Obywatelskiej w Obwodzie AK/ AKO Wysokie Mazowieckie krypt. "Lew" nr 5 / "Buraki" nr 27", działającej w okresie od 1942 do września 1945 na obszarze powiatu Wysokie Mazowieckie. W kwestionariuszu dot. Józefa Brzozowskiego (w tomie 1) zapisano między innymi, iż ww. to "od sierpnia 1944 r. do jesieni 1944 (daty brak) członek nielegalnej organizacji AK działającej na terenie powiatu Wysokie Mazowieckie. Jesienią 1944 r. aresztowany przez władze radzieckie i internowany do ZSRR, skąd powrócił w 1946. Po powrocie ze Związku Radzieckiego wstąpił do bandy terrorystyczno-rabunkowej. W roku 1947 ujawnił się".

IPN Bi 019/132 t. 1 (2/62).